

О.В. Шолудько, канд. екон. наук, доц. (*ЛНАУ, Львів*)

Х.С. Паламар, студ. (*ЛНАУ, Львів*)

ЗАСТОСУВАННЯ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ КРИЗОВИХ СИТУАЦІЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Фінансове оздоровлення сільськогосподарських підприємств України, що функціонують у стані хронічної неплатоспроможності, диктує необхідність розроблення заходів, спрямованих на подолання кризових явищ. Фінансовий контролінг кризових явищ включає сукупність взаємопов'язаних процесів, які включають систему інформаційної підтримки антикризових рішень, в основу яких покладено використання методів та процедур фінансової діагностики, методичного та інституційного забезпечення антикризового планування, контролю та ризик-менеджменту, а також визначення шляхів досягнення цілей, які підприємство ставить у процесі реалізації антикризового управління.

Найважливішим моментом в правильно організованій діяльності з виведення сільськогосподарського підприємства з кризової ситуації є збір вихідної інформації про ситуацію в ньому і первинний аналіз діяльності. Такий збір і аналіз можуть вестися з різними цілями за різними методиками, що пояснюється специфікою конкретної ситуації.

В ході організації фінансового контролінгу антикризових заходів може бути аналіз: потенціалу її кадрового складу; адаптації організаційних структур до мінливих умов; її фінансового стану; інформаційної культури співробітників; зміни науково-технічного потенціалу організації та галузі; впливу правової бази на компанію; змін в стані навколишнього середовища та їх вплив на діяльність організації; вирішення проблем безпеки.

З усього різноманіття напрямків роботи групи фахівців з виходу організації з кризової ситуації насамперед необхідно виділити аналіз фінансово-господарської діяльності організації. До основних напрямів аналізу фінансового стану сільськогосподарського підприємства відносять: аналіз динаміки складу і структури майна організації; аналіз стану запасів і витрат; оцінку руху джерел фінансування; аналіз фінансових коефіцієнтів.

Фінансові результати діяльності сільськогосподарського підприємства в ринкових умовах оцінюються також цілою системою індикаторів, найважливіше місце серед яких займає прибуток.

Інформація про розміри і форму активів сільськогосподарського підприємства. На підприємстві, що знаходиться в кризі, часто відбуваються крадіжки і розкрадання. Можливі методи розкрадань і їх відображення в документах такі: регулярні розкрадання через переведення в готівку, переказ грошей за договорами поставки, започаткування нових фірм і переказ туди грошей, розкрадання при поставках, збут необлікованої готової продукції, завищення витрат сировини, фіктивний наймання працівників.

Технологія контролю в області управлінського обліку така: потрібно з'ясувати, як організовано надходження управлінської інформації керівництву організації; яка інформація, з яких підрозділів і від яких осіб, як часто і кому надходить; визначити, чи достатня вона для фахівців з антикризового управління, а також дозволяє вона керівництву оперативного управління.

При роботі з собівартістю можна розбити бізнес-процеси сільськогосподарського підприємства на три частини: поставки - виробництво – збут, оцінити резерви зниження собівартості сільськогосподарської продукції на цих трьох стадіях, визначити, чи є у підприємстві програма зниження собівартості, при розрахунку собівартості і калькулювання витрат врахувати часовий чинник, грамотно нормувати собівартість, виробляти калькулювання, облік, контроль і регулювання маржинального доходу, організувати постійний динамічний перерахунок собівартості, провести аналіз збуту, визначити, яку площу займає виробництво основної продукції, проаналізувати, наскільки часто змінюється обладнання, визначити, як можна використовувати вільні площі, оцінити можливість проведення серед керівництва і співробітників підприємства опитування. Наступним етапом буде аналіз функціонування системи продажів і маркетингу організації. Технологія фінансового контролінгу кризових явищ повинна враховувати конкретні обставини, бути результатом мистецтва управління і найважливішим фактором, що забезпечує його успіх.

Отже, фінансовий контролінгу кризових явищ повинен забезпечити підтримку прийняття управлінських рішень, планування та контроль за екстремальних умов діяльності сільськогосподарського підприємства.